

2-Pager Informatievoorziening en KRC2

Naar aanleiding van memo aan RCDV/MT NIPV van 21 juli 2023

Versie 0.71

Aanleiding

Contourennota

Een goede informatiepositie is essentieel voor het informatiegestuurd werken binnen brandweezorg en crisisbeheersing. Dit is een belangrijkste les van de afgelopen jaren. Het denken in kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten en crisis is nodig om effectief te kunnen omgaan met de toenemende complexiteit van de samenleving.

De contourennota stelt dat Informatievoorziening¹ als basisproces één van de belangrijke steunpilaren is voor de taakuitvoering van de veiligheidsregio's in de crisisbeheersing². De regie op informatievoorziening ligt tijdens een crisis bij de burgemeesters, voorzitters veiligheidsregio en de minister van Justitie en Veiligheid. Voorgeschreven standaarden en verplichte deelname aan de gemeenschappelijke informatievoorziening zouden - mede op basis van concrete leerervaringen uit recente praktijk - een grote verbetering in de informatievoorziening betekenen. De commissie Muller adviseert een wettelijke basis te creëren voor gemeenschappelijke³ informatievoorziening in alle fasen van crisisbeheersing en brandweezorg. De contourennota bevat daarom de volgende acties binnen het aandachtsgebied informatievoorziening:

- a. Creëren van een wettelijke basis voor gemeenschappelijke informatievoorziening in alle fasen van crisisbeheersing en brandweezorg.
- b. Inrichting Knooppunt Coördinatie Regio's-Rijk (KCR2) en wettelijke borging.
- c. Wettelijke borging van de taak(uitvoering) van informatiemanagement.

Positionpaper: Op weg naar een toekomstbestendige informatievoorziening

De RCDV heeft op 23 juni 2022 volgende principes en ambities voor de gezamenlijke veiligheidsregio's vastgesteld in een positionpaper. Afgeleid van de positionpaper:

Principes

1. Naast brandbestrijding, hulpverlening, rampen en crisesbeheersing en -bestrijding is informatiemanagement een primair proces, omdat het inmiddels toebehoort aan bestaansrecht van de Veiligheidsregio en uitvoering van beheersing en bestrijding. De veiligheidsregio's hebben het nodig om te kunnen functioneren.
2. Veiligheidsregio's zijn een landelijke betrouwbare informatieverstrekker, makelaar en regisseur. De veiligheidsregio's behoren tot de vitale sector en beheren vitale processen waarvan informatievoorziening er één is (categorie B volgens classificatie NCTV).
3. Het organiseren van een adequate Informatievoorziening is voor de veiligheidsregio's niet vrijblijvend.
4. Er is een landelijke voorziening crisisbeheersing waarvoor de gezamenlijke Veiligheidsregio's en JenV verantwoordelijk zijn en crisispartners op aansluiten, waardoor netcentrisch werken voor, tijdens en na de crisis wordt gefaciliteerd.

Ambities

1. Ontwikkeling bovenregionale en landelijke informatiepositie verbonden via KCR2⁴ en landelijke afspraken daarover.
2. Inrichting informatie-voorziening volgens eenduidige architectuur en standaarden.
3. Informatieveiligheid en cyberweerbaarheid; aansluiten op vitale structuur.
4. Innoveren is noodzakelijk en doen we samen.

¹ De begrippen 'informatievoorziening' en 'informatiemanagement' lopen veelal door elkaar en de uitleg varieert. Verderop in de 2-pager wordt de overweging meegegeven hiervoor een wettelijke definitie te hanteren.

² En brandweezorg en interne bedrijfsprocessen.

³ Gemeenschappelijk informatievoorziening betekent in de context van dit document informatievoorziening van alle bij een ramp of crisis betrokken partijen.

⁴ KRC2 is inmiddels meer dan een ambitie: KRC2 gaat er komen. De ambitie die nu volgt is de wettelijke borging ervan.

5. Duidelijke wettelijke regelgeving voor dataverstrekking in de vorm van een informatieplicht en informatiedeling.
6. Versterken van de verbinding tussen de bij de informatievoorziening betrokken partijen.

Wat willen we bereiken

Afgeleid van de positionpaper:

- a. Een gemeenschappelijke informatievoorziening met een wettelijke basis, zodat alle crisispartners in alle fasen van de crisis en de voorbereiding daarop beschikken over dezelfde informatie.
- b. Een snelle en adequate informatiedeling tussen de bij de crisisbeheersing betrokken partijen.
- c. Landelijke afdwingbare afspraken en een verplichtend karakter van deelname aan de informatievoorziening op basis van voorgeschreven standaarden.
- d. Een informatiepositie bestaande uit multidisciplinaire regionale beelden in de VIK's, die via KCR2 leiden tot een bovenregionaal beeld. Het bovenregionaal beeld vormt - samen met het door het Rijk aan KCR2 aan te leveren nationale beeld - input voor het landelijk eenduidig operationeel beeld.
- e. Werken volgens vastgelegde uitgangspunten van de gezamenlijke architectuur, standaarden, uitwikkelformaten en kwaliteitsnormen via een gezamenlijke digitale infrastructuur.
- f. Gemeenschappelijke informatievoorziening af te stemmen op de meldkamersystemen.
- g. De regierol op informatievoorziening 'boven' KCR2 te beleggen bij het ministerie van Justitie en Veiligheid (zie infographic).
- h. De regierol op informatievoorziening 'onder' KCR2 te beleggen bij de veiligheidsregio's (zie infographic).
- i. De verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening 'binnen' KCR2 te beleggen bij het ministerie van JenV en de gezamenlijke veiligheidsregio's (zie infographic).

Wat betekent dat voor wet- en regelgeving

- a. Wettelijke borging van de regierol van het ministerie van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's met betrekking tot de gemeenschappelijke informatievoorziening en de wettelijke borging van informatieverstrekking en informatiedeling in alle fasen van de crisisbeheersing.
- b. Wettelijke borging van het stelsel van regionale knooppunten (VIK's) die aan elkaar gekoppeld zijn in het knooppunt KCR2. Het stelsel is onderling verbonden in de algemene kolom en in continue verbinding met functionele kolommen en crisispartners.

Wat zijn aandachtspunten voor de invoering of uitvoering

- a. Het vraagstuk is primair een samenwerkingsvraagstuk. Dit vraagt een aanpak gericht op samenwerking en gebaseerd op vertrouwen. De stelselverantwoordelijkheid van de minister is het vertrekpunt.
- b. De gemeenschappelijke informatievoorziening is ook een ontwikkel- en leervraagstuk. Op voorhand zijn niet alle antwoorden helder. Het doorleven van de regierol is een voorbeeld hiervan: wát betekent regie en hóe geven het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hieraan invulling? Ook verantwoordelijkheid, mandaat en delegatie zijn voorbeelden van zaken die aandacht vragen bij de verdere uitwerking aan de hand van concrete voorbeelden uit de praktijk.
- c. Goed opdrachtgeverschap en goed opdrachtnemerschap⁵, één governance structuur gericht op samenwerken tussen Rijk en regio.
- d. Het werken aan versterking van de gemeenschappelijke informatievoorziening vraagt aandacht voor verschillende ontwikkelsnelheden en duidelijke en haalbare prioriteiten.
- e. Gemeenschappelijke informatievoorziening inrichten vraagt van sommige veiligheidsregio's om afscheid te nemen systemen en werkwijzen die daarmee conflicteren. Hiervoor dient aandacht te zijn, dient tijd te worden geboden en waar nodig compensatie uit de versterkingsgelden.
- f. Vanwege de gezamenlijke opgave inzake informatievoorziening is het beheer van KCR2 voor de korte termijn ondergebracht bij de gezamenlijke veiligheidsregio's, gehuisvest bij de LMS, .

⁵ Hiermee wordt bedoeld dat opdrachten wordt uitgevoerd volgens de algemene principes van projectmatig werken: resultaatgericht, eerst denken dan doen, werken vanuit een plan, van grof naar fijn, werken met verantwoordelijkheden en afspraak is afspraak. Aanvullend gelden budgetafspraken, inspannings- en resultaatverplichtingen.

Informatievoorziening op regionaal niveau is ondergebracht bij de veiligheidsregio's in een VIK. Veiligheidsregio's kunnen hierin samenwerken.

- g. De gemeenschappelijke informatievoorziening moet passen en bijdragen aan de informatievoorziening van de landelijke informatievoorziening (via IAO, ICCB, MCCB, iRBT) en de verantwoordelijkheden die daarbij horen.
- h. Definities verschillen. De termen 'informatievoorziening' en 'informatiemanagement' lopen veelal door elkaar en de uitleg varieert per persoon. Bij de verdere uitwerking dienen we te komen tot gemeenschappelijk en eenduidige begripsdefinities en taal.
- i. Er zijn middelen beschikbaar om invulling te kunnen geven aan de herziene wettelijke taak.
- j. De wet kan spreken in termen van (1) beleidsdoelen en (2) beleidskaders als uitgangspunten voor de gemeenschappelijke informatievoorziening en informatiedeling.
- k. In onderliggende regeling(en) kan een nadere uitwerking komen van de wijze waarop invulling moet worden gegeven aan de gemeenschappelijke informatievoorziening en informatiedeling in termen van (1) standaarden, (2) uitwisselformaten, (3) koppelvlakken, (4) kwaliteitsnormen, (5) infrastructuur, (6) architectuur en (7) beveiliging. Deze vastlegging is een basis voor periodieke toetsen en audits.
- l. In onderliggende regelingen kunnen ook van de principes van informatiegestuurd werken wordt vastgelegd, met daarin onderscheid in de informatiepositie voor kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten en crisis.
- m. De veiligheidsregio's kunnen een systeem ontwikkelen van toezicht en rapportage door middel van periodieke toetsen en audits, gericht op de de gemeenschappelijke informatievoorziening en informatiedeling in termen van (1) opzet, (2) bestaan en (3) werking.

Wat zijn nog openstaande discussiepunten van primair belanghebbenden

- a. De impact van vitaalverklaring van de veiligheidsregio's: wat betekent dit voor een individuele veiligheidsregio en voor het collectief.
- b. De governance van KCR2 voor de lange termijn.
- c. De governance van de multi-IV toepassingen.

Wat moet in de memorie van toelichting worden toegelicht

- a. Innovatie is noodzakelijk en moet zijn geborgd binnen het beheer van een voorziening (de strategie van de voorziening) en binnen het beleid.
- b. Het besef dat we naar een foto kijken, terwijl er sprake is van een film: de omgeving verandert continu en partijen moeten continu vaststellen of de werkelijkheid van nu past bij de toekomst. Dit vraagt iets van de organisaties en de mensen die er werken.
- c. Houd voor ogen dat de informatievoorziening altijd ten dienste staat van de taken van de veiligheidsregio op het gebied van crisisbeheersing en de brandweezorg. Het gaat ook hier dus om hulp aan de burger.
- d. De regierol wordt opgepakt en uitgeoefend onder de stelselverantwoordelijkheid van de minister van JenV.

Bijlage: Infographic (praatplaat) van de hoofdlijn van de regie

